

ANALIZA ZNOJA

U LABORATORIJSKOJ MEDICINI

dr. sc. Marijana Miler

Klinički zavod za kemiju,
KBC Sestre milosrdnice, Zagreb

ZNOJ KAO UZORAK

NEINVAZIVAN

Lako dostupan

JEDNOSTAVAN

Volumen
Minimalna priprema

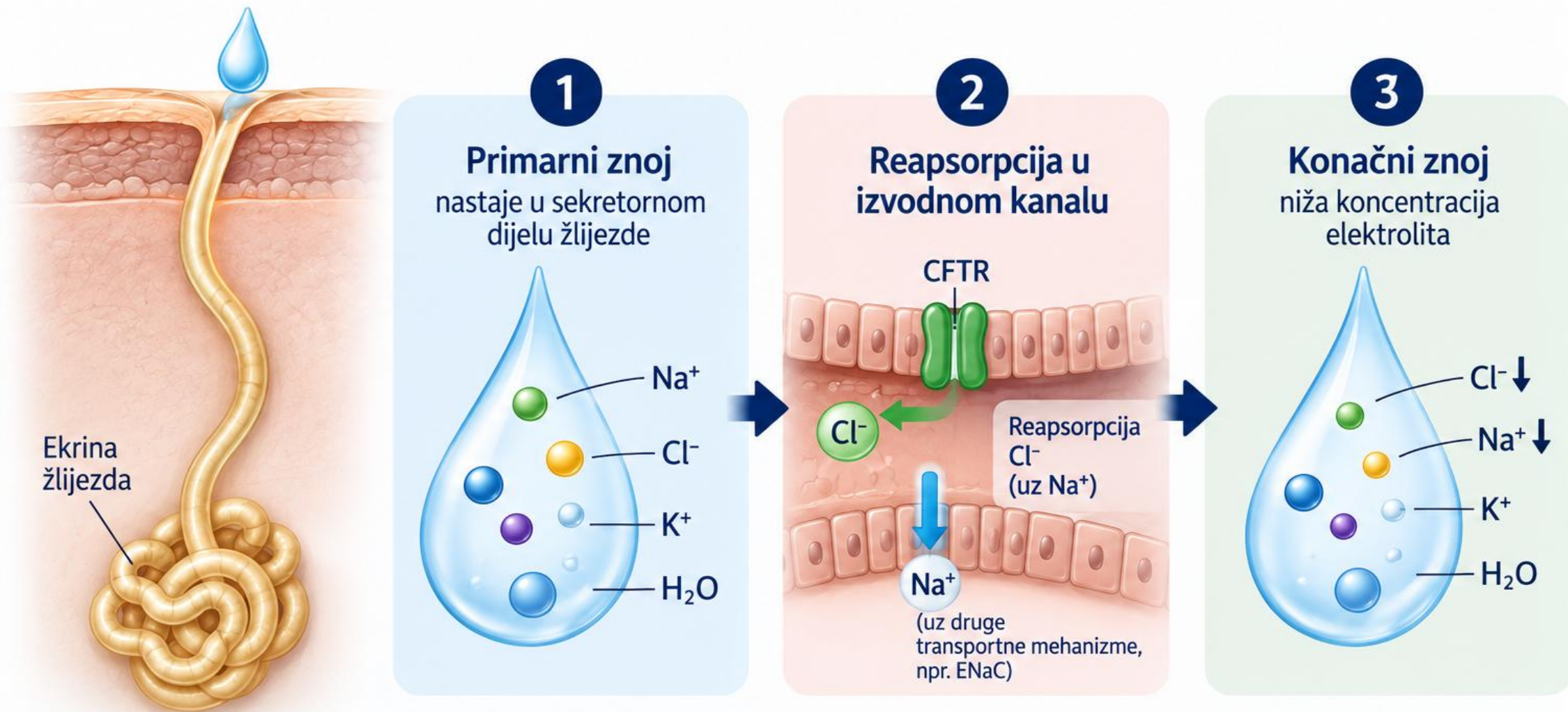

NESTABILAN

Sastav
Predanalitika

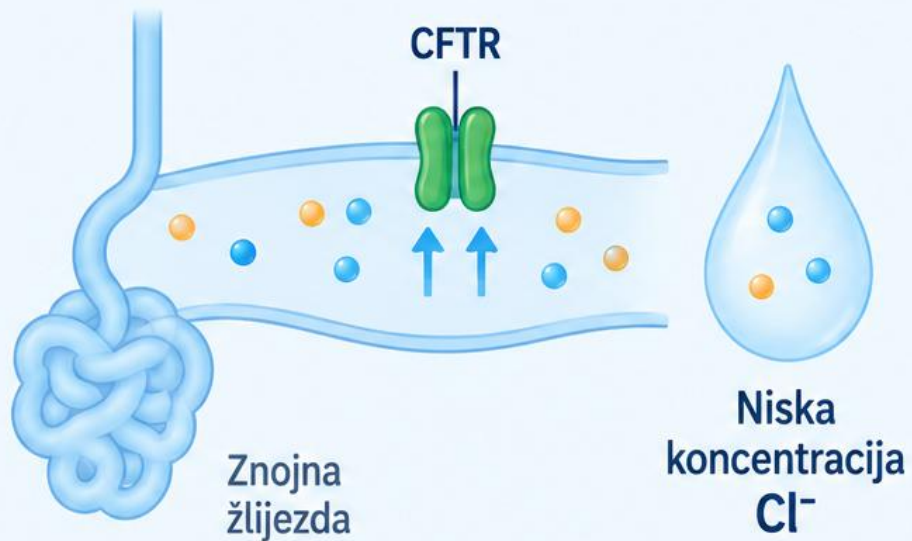
OD PRIMARNOG DO KONAČNOG ZNOJA

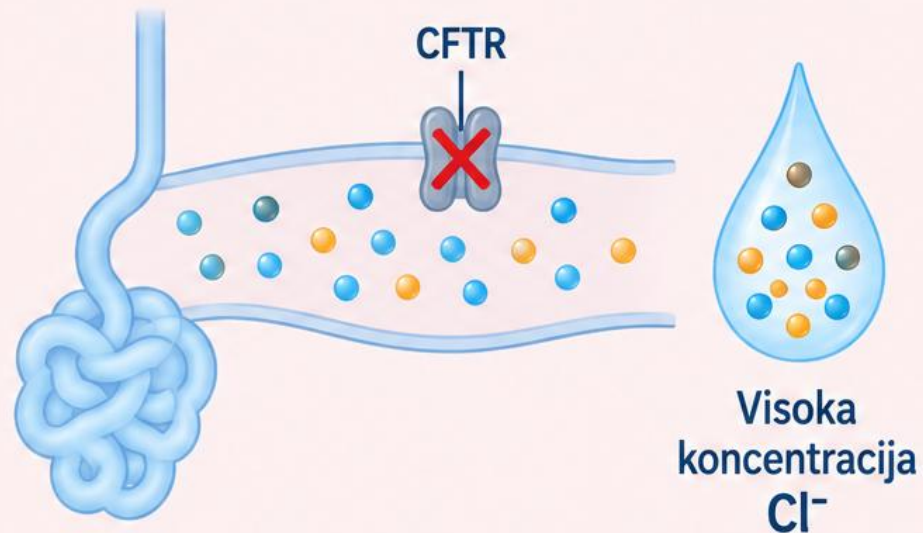
Brža proizvodnja znoja → kraće vrijeme reapsorpcije → viša koncentracija Na^+/Cl^- u konačnom znoju.

ZNOJ U CISTIČNOJ FIBROZI

NORMALNA FUNKCIJA CFTR-a

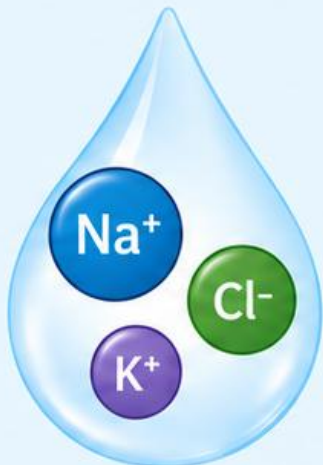
DISFUNKCIONALNI CFTR (mutacija)

Koncentracija klorida u znoju odražava **funkciju CFTR-a**.

SASTAV ZNOJA

ELEKTROLITI

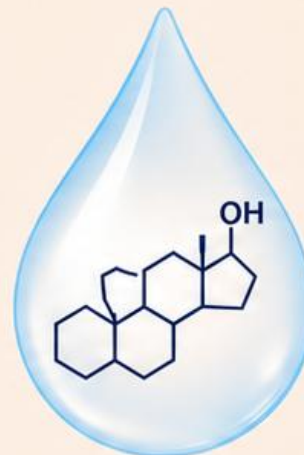
Na⁺, Cl⁻, K⁺
drugi ioni

METABOLITI

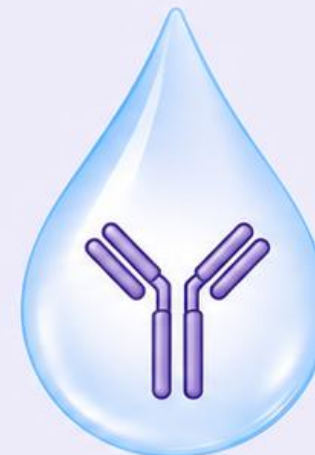
Glukoza
Laktat
Aminokiseline
Urea

HORMONI

Kortizol
Aldosteron
Spolni hormoni
Drugi hormoni

PROTEINI

Citokini
Imunoglobulini
Enzimi
Drugi proteini

Mjerljivi?
Interpretacija?

PROMJENE SASTAVA ZNOJA

BRZINA ZNOJENJA

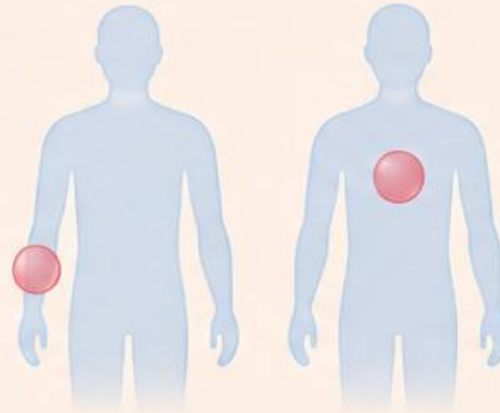
- ↑ protok
- ↓ vrijeme reapsorpcije
- ↑ Na^+/Cl^-

UVJETI OKOLINE

- temperatura
- vlaga
- aklimatizacija

MJESTO UZORKOVANJA

- razlike u regijama
- najčešće podlaktica

ISPITANIK

- dob
- fiziološko stanje
- individualne razlike
- kliničko stanje/lijekovi

Za što se koristi analiza znoja

RUTINSKA KLINIČKA PRIMJENA

Cistična fibroza
Kloridi u znoju

ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ

Sport

Lijekovi

Metaboliti

**Hormoni
i wearable**

POTICANJE ZNOJENJA

Pilokarpinska iontoforeza

standardizirana stimulacija ekrinih žlijezda

Pilokarpin

stimulira ekrine žlijezde

Blaga istosmjerna struja

omogućuje prolazak pilokarpina kroz kožu

Prema smjernicama

maksimalno 4 mA
tijekom 3–5 minuta

Ostali načini poticanja znojenja

(istraživanje)

Pasivno zagrijavanje

Tjelesna aktivnost

Pilokarpinska iontoforeza

1. PRIPREMA KOŽE

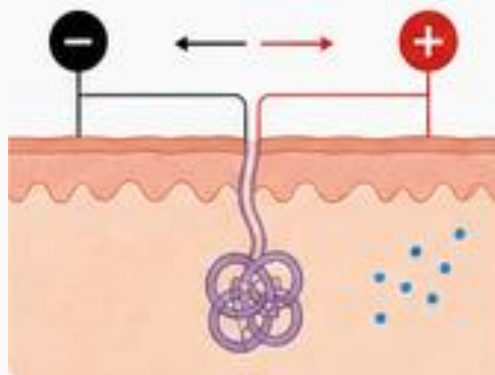
2. PILOKARPIN I ELEKTRODE

3. IONTOFOREZA

4. UKLANJANJE ELEKTRODA

NAČINI PRIKUPLJANJA ZNOJA

RUTINSKI

filter papir/gaza

Macroduct®

ISTRAŽIVANJE

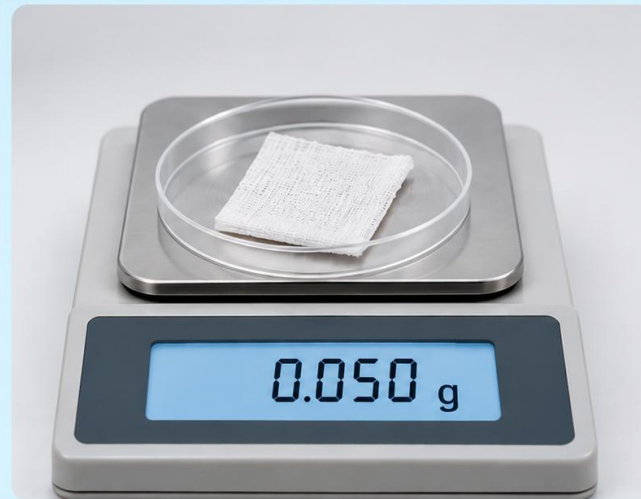

apsorpcijski flasteri

mikrofluidni senzori

PRIKUPLJANJE ZNOJA

Nakon prikupljanja znoja

Mjere filter papira (cm)	Površina prikupljanja (cm ²)	Minimalna masa znoja (mg)
1 x 6	6	20
1,5 x 10	15	50
5 x 5	25	75

Minimalni
intenzitet lučenja:
1 g/m²/min

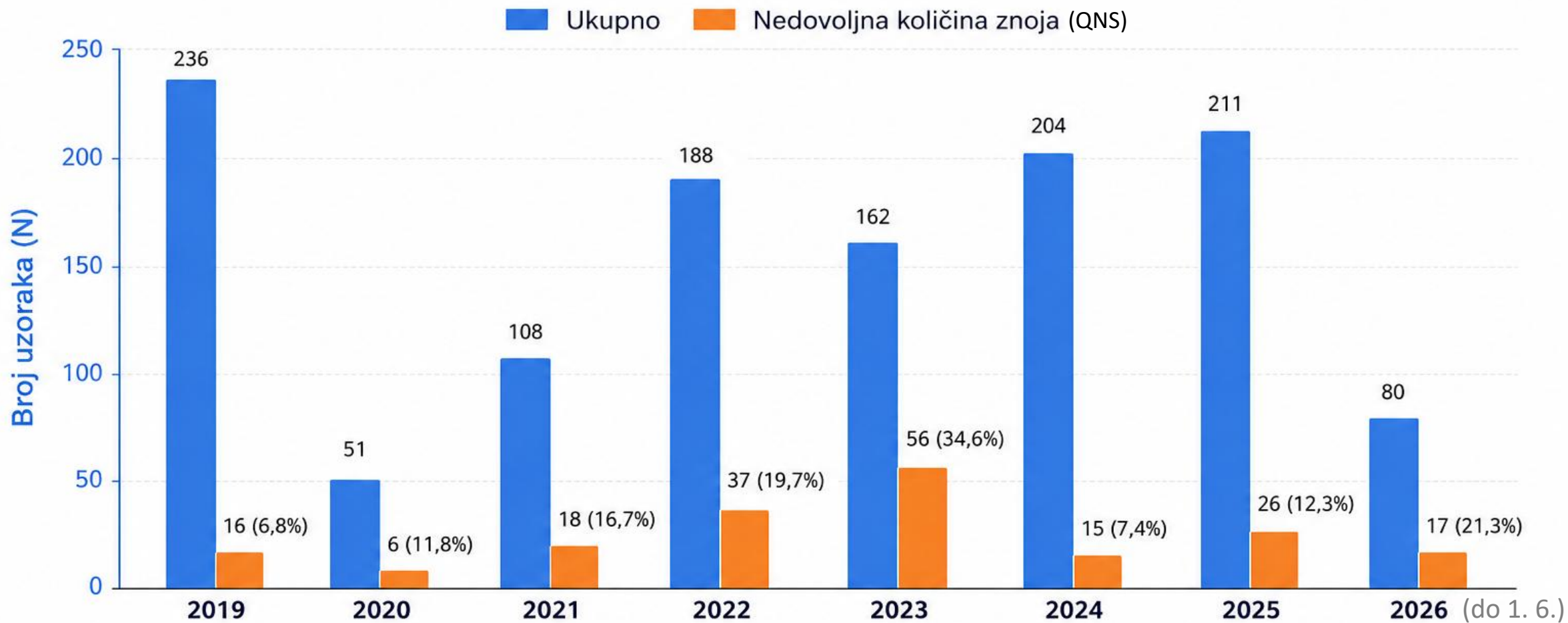
**< nedovoljna
količina znoja**

**Dovoljna količina
za pouzdan
rezultat.**

NEDOVOLJNA KOLIČINA ZNOJA - KZZK

QNS = engl. *Quantity Not Sufficient*

PREDANALITIČKI ČIMBENICI

STANJE PACIJENTA

Hidratacija

Tjelesna
aktivnost

Temperatura

Lijekovi

KONTAMINACIJA

Koža

Kozmetika

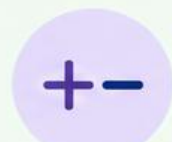

Vanjski
izvori

UZORKOVANJE ZNOJA

Dovoljno
znojenja

Točan
volumen

SKLADIŠTENJE I TRANSPORT

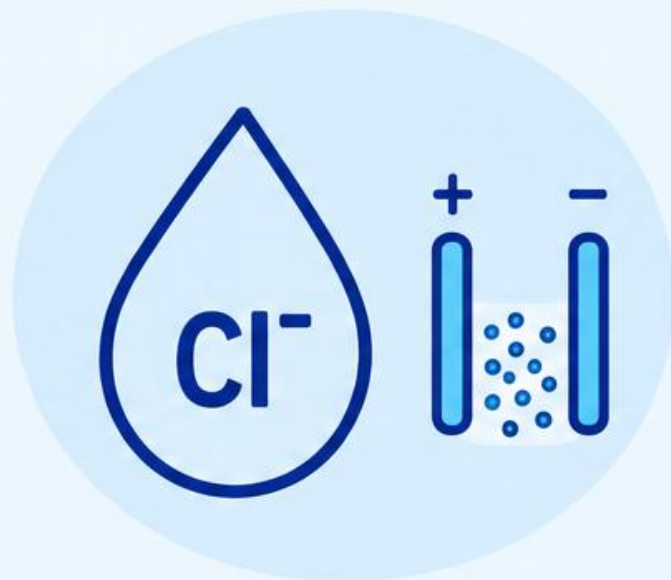

Standardizacija

ANALITIČKE METODE

KULOMETRIJA (KLORIDOMETRIJA)

referentna metoda

visoka točnost

niska interferencija

preporučena metoda

Cl^-

Mjerni raspon:
10–160 mmol/L

ANALITIČKE METODE

Mercurimetrijska titracija po Schalesu

pH vrijednost:
3,0 – 3,6

ANALITIČKE METODE

ALTERNATIVNE METODE

ION-SELEKTIVNE ELEKTRODE (ISE)

brza

jednostavna

Cl^-

Mjerni raspon:
50–150 mmol/L

KONDUKTOMETRIJA

brza

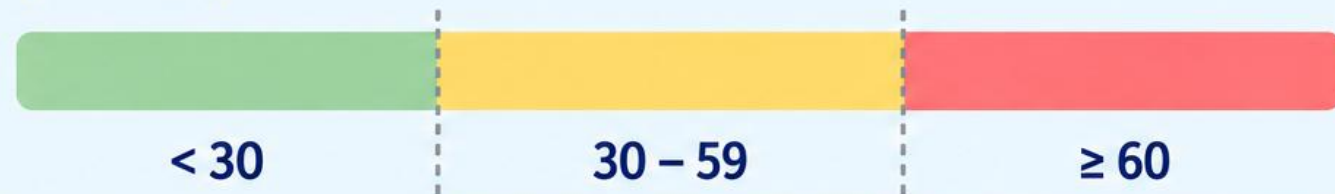
nije specifična
za Cl^-

NaCl

Mjerni raspon:
0–200 mmol/L NaCl

INTERPRETACIJA REZULTATA

Kloridi u znoju (mmol/L)

Cistična fibroza
malo vjerojatna

Graničan
nalaz

Cistična fibroza
vjerojatna

Daljnji koraci

Genetsko
testiranje?

Simptomi

Ponoviti
pretragu

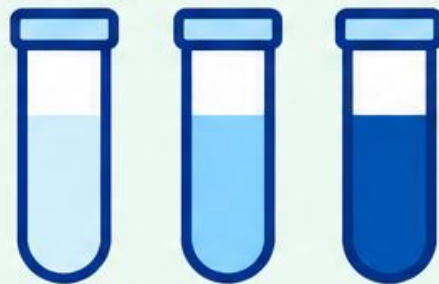

Interpretacija prema kliničkoj slici.

KONTROLA KVALITETE

QNS

UKK

VKK

OSTALE PRIMJENE ANALIZE ZNOJA

**Poremećaji
znojenja**

**Praćenje
terapije**

**Novorođenčad
i dojenčad**

**Sport
i napor**

**Profesionalna
izloženost**

**Dermatološke
bolesti**

Kortizol u znoju

MOGUĆE PRIMJENE

Praćenje stresa
(dnevni ritam)

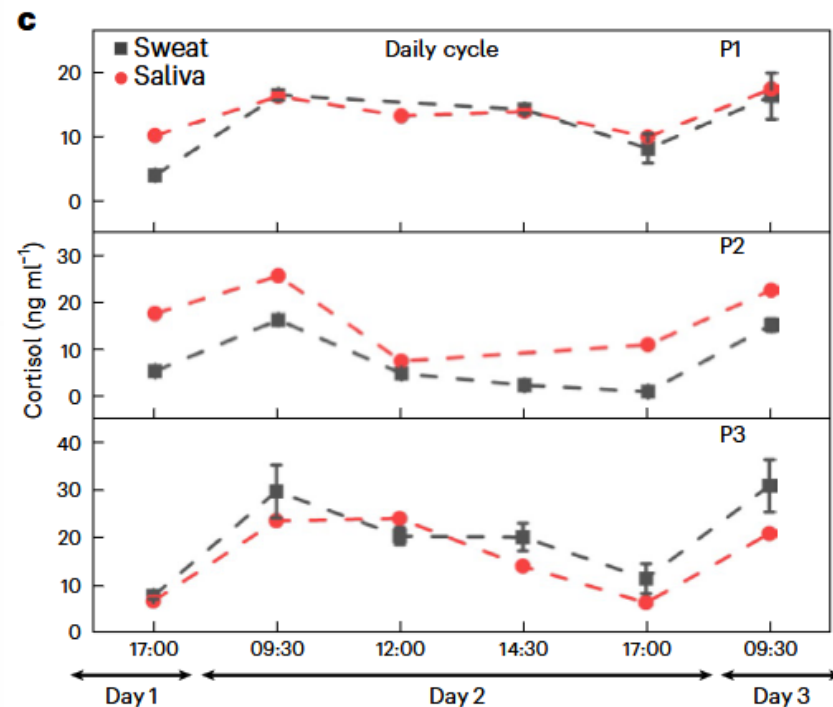
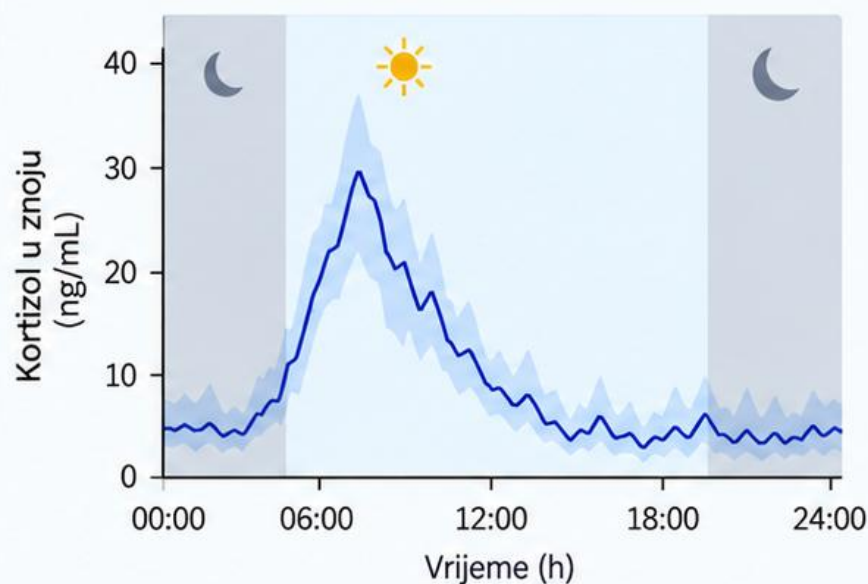

Sportska fiziologija
(odgovor na opterećenje)

Istraživanja
(endokrini odgovori)

DNEVNI RITAM KORTIZOLA

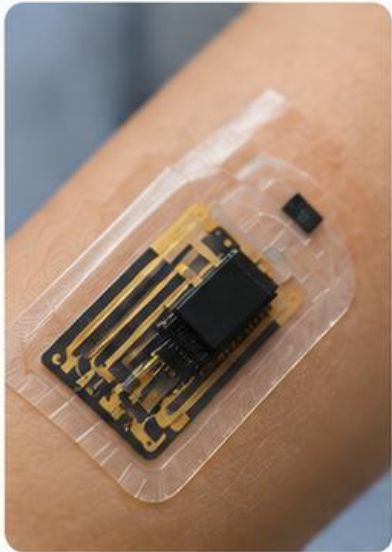

BUDUĆNOST ANALIZE ZNOJA

NOSIVI SENZORI

neinvazivno

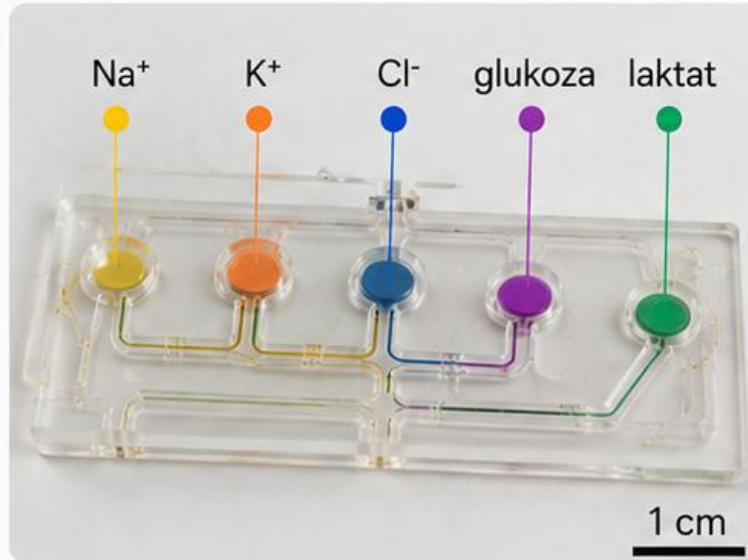
kontinuirano

real-time

Du Z et al. Chem. Eur. J. 2026.
(sistematski pregled)

MULTIPARAMETARSKA ANALIZA

Kim J et al. Biosens Bioelectron. 2024.

ŠIRE KLINIČKE PRIMJENE

Sport i fiziologija

Farmakološka
istraživanja

Istraživanje
biomarkera

Istraživačke
primjene

HVALA NA PAŽNJI!

